

Chung sức, đồng lòng xây dựng nông thôn mới

Thời gian qua, các cấp hội nông dân trong tỉnh ghi dấu ấn qua những phong trào, công trình, phần việc cụ thể, thiết thực, góp phần tích cực vào việc xây dựng nông thôn mới (NTM) cũng như phát triển kinh tế - xã hội địa phương.

Việc áp dụng khoa học kỹ thuật vào chăn nuôi giúp nhiều nông dân làm giàu.

Tích cực tuyên truyền, vận động

Ông Nguyễn Văn Hòa, Chủ tịch Hội Nông dân tỉnh cho biết: Cùng với việc tuyên truyền, phổ biến đến cán bộ, hội viên, nông dân về mục tiêu, ý nghĩa, nội dung chương trình xây dựng NTM, các cấp hội đã chú trọng tuyên truyền, phổ biến những gương điển hình, cách làm sáng tạo, hiệu quả của các tập thể, cá nhân tham gia xây dựng NTM; đồng thời, vận động cán bộ, hội viên tích cực tham gia phong trào "Nông dân thi đua xây dựng NTM" gắn với phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa" và cuộc vận động "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư" với nhiều hình thức tuyên truyền đa dạng, phong phú.

Giai đoạn 2011 - 2017, các cấp hội nông dân trong tỉnh đã tổ chức hơn 33.000 buổi tuyên truyền, phổ biến các chỉ thị, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, các nghị quyết của hội cho trên 3 triệu lượt cán bộ, hội viên. Trong đó, tổ chức 6.600 buổi tuyên truyền về 19 tiêu chí NTM cho hơn 640.000 lượt cán bộ, hội viên. Từ đó, khuyến khích, động viên nông dân phát huy tinh thần

đoàn kết, tích cực tham gia xây dựng NTM, giúp nhau giảm nghèo bền vững, xây dựng nếp sống văn hóa ở nông thôn. Nông dân thực sự là chủ thể trong xây dựng NTM, đóng góp công sức và vật chất vào quá trình xây dựng kết cấu hạ tầng, bảo vệ môi trường nông thôn. 6 năm qua, cán bộ, hội viên nông dân trong tỉnh đã đóng góp trên 80,7 tỷ đồng, gần 731 triệu ngày công, hiến trên 373.247m² đất, thảo dỡ 452 công đầu... phục vụ xây dựng đường giao thông nông thôn, nạo vét, tu sửa kênh mương nội đồng...

Không chỉ đẩy mạnh công tác tuyên truyền, các cấp hội còn phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể và các doanh nghiệp tổ chức 19.062 lớp chuyển giao khoa học kỹ thuật cho 1.617.482 lượt hội viên; thực hiện 19.062 lớp chuyển giao kỹ thuật cho 1.800 tỷ đồng cho 60.920 hộ nông dân vay vốn kinh doanh, sản xuất; tổ chức 820 buổi tham quan các mô hình sản xuất giỏi để hội viên, nông dân học hỏi, trao đổi kinh nghiệm. Ngoài ra, Hội Nông dân tỉnh còn vận động và huy động tạo nguồn vốn gần 20,6 tỷ đồng xây dựng quỹ hỗ trợ nông dân và quỹ phát triển khoa học công nghệ... nhằm khuyến khích, hỗ trợ

hội viên phát triển kinh tế hộ gia đình.

Thực hiện các tiêu chí nông thôn mới

Phong trào nông dân thi đua sản xuất, kinh doanh giỏi, đoàn kết giúp nhau làm giàu và giảm nghèo bền vững là 1 trong 3 phong trào thi đua trọng tâm của Hội Nông dân tỉnh. Thông qua phong trào, trình độ, năng lực, khả năng tiếp cận và ứng dụng khoa học công nghệ tiên tiến của nông dân vào sản xuất có nhiều tiến bộ, khai thác tiềm năng, lợi thế của địa phương để phát triển kinh tế, góp phần thực hiện thắng lợi nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng - an ninh. Từ phong trào đã xây dựng được nhiều mô hình sản xuất, kinh doanh hợp tác theo hướng liên kết bền vững, đa dạng hóa sản xuất và các ngành nghề, dịch vụ mới trong kinh tế nông thôn. Hàng năm, có 85% hội viên đăng ký danh hiệu nông dân giỏi, kinh doanh giỏi các cấp.

Đến nay, các cấp hội nông dân trong tỉnh đã phối hợp với các ban, ngành, địa phương xây dựng 61 mô hình thi đua xuất sắc ngành nghề, 433 mô hình sản xuất gắn với bao tiêu sản phẩm với hơn 3.000 hộ nông dân tham gia. Các mô hình sản

xuất, kinh doanh đều đạt hiệu quả kinh tế cao, tạo việc làm thường xuyên cho hàng nghìn lao động, góp phần thúc đẩy sản xuất nông nghiệp, thủy sản, dịch vụ chuyển dịch theo hướng nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả, góp phần nâng cao thu nhập của người dân địa phương. Giúp đỡ hội viên khó khăn phát triển kinh tế, thông qua mô hình một chi hội đăng ký giúp đỡ 2 hộ nghèo có điều kiện phát triển sản xuất, vươn lên thoát nghèo, đến nay đã có 1.494 chi hội đăng ký giúp đỡ 2.988 hộ nghèo về tiền vốn, cây con giống để phát triển sản xuất. Ngoài ra, cán bộ, hội viên, nông dân còn đóng góp trên 10 tỷ đồng, 75.189 tấn thóc giúp hội viên khó khăn vay...

Không chỉ tích cực tham gia hiến kế, hiến công, hiến của xây dựng NTM, cán bộ, hội viên, nông dân trong

tỉnh còn tích cực thực hiện tiêu chí môi trường. Thời gian qua, các cấp hội đã tổ chức được 10 buổi mít tinh hưởng ứng ngày Môi trường thế giới, tổ chức 1.420 buổi tuyên truyền về môi trường; đồng thời, vận động thành lập 279 tổ thu gom rác thải ở nông thôn, xây dựng 4 mô hình thoát nước thải sinh hoạt nông thôn và 4 mô hình phân loại, xử lý rác thải nông thôn. Ngoài ra, các cấp hội tích cực vận động cán bộ, hội viên trồng trọt, chăn nuôi theo hướng an toàn sinh học, bảo đảm vệ sinh môi trường.

Từ những kết quả đạt được đã góp phần quan trọng cùng với nhân dân toàn tỉnh thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia về xây dựng NTM. Đến thời điểm này, toàn tỉnh có 199 xã hoàn thành 19/19 tiêu chí và Hưng Hà là huyện đạt chuẩn NTM.

Bà Bùi Thị Minh Ngọc, Chủ tịch Hội Nông dân huyện Vũ Thư

Bà Bùi Thị Minh Ngọc, Chủ tịch Hội Nông dân huyện Vũ Thư.

Để tiếp tục nâng cao chất lượng và hiệu quả phong trào "Nông dân thi đua xây dựng NTM" trong giai đoạn tiếp theo, Hội Nông dân huyện Vũ Thư tiếp tục thúc đẩy phong trào sản xuất, kinh doanh giỏi phát triển theo hướng sản xuất hàng hóa, kinh tế gia trại, trang trại, phát triển ngành nghề gắn với ứng dụng khoa học công nghệ, góp phần chuyển dịch cơ cấu kinh tế, chuyển đổi cơ cấu giống cây trồng, vật nuôi nhằm nâng cao hiệu quả sản xuất, kinh doanh, giải quyết việc làm và tăng tỷ lệ hộ khá, hộ giàu, giảm tỷ lệ hộ nghèo.

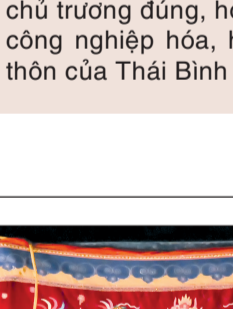
Ông Lê Đăng Điếu, Chủ tịch Hội Nông dân xã Quỳnh Lâm (Quỳnh Phụ)

Ông Lê Đăng Điếu, Chủ tịch Hội Nông dân xã Quỳnh Lâm (Quỳnh Phụ).

Quỳnh Lâm là xã khó khăn của huyện Quỳnh Phụ. Đến nay, xã mới thực hiện được 12/19 tiêu chí NTM. Nông dân đóng vai trò quan trọng trong thực hiện các tiêu chí NTM, nhất là tham gia hiến đất làm đường giao thông nông thôn, ngày công xây dựng công trình phúc lợi... Nhiều hội viên nông dân sản xuất, kinh doanh giỏi ở địa phương đã tích cực tham gia ủng hộ từ 30 - 70 triệu đồng xây dựng hạ tầng nông thôn. Đây là động lực để xã hoàn thành chương trình xây dựng NTM trong thời gian tới.

Ông Vũ Đức Cơ, xã Đông Quang (Đông Hưng)

Ông Vũ Đức Cơ, xã Đông Quang (Đông Hưng).

Khi nông dân tích cực tham gia xây dựng NTM thì chính người dân là người được hưởng lợi đầu tiên, từ những con đường bê tông rộng rãi khắp các cánh đồng, tạo điều kiện cho bà con lao động, sản xuất đến các mô hình lò đốt rác, nước sạch nông thôn bảo đảm vệ sinh môi trường, sức khỏe cho người dân. Tôi thấy đây là chủ trương đúng, hợp lòng dân, góp phần đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn của Thái Bình nói riêng, cả nước nói chung...

ĐÌNH LONG BỒI Nơi tưởng niệm những công thần trung nghĩa ái quốc

Thôn Long Bồi (xã Đông Hợp, huyện Đông Hưng) có tên nôm là làng Bái, xưa là xã Long Bồi, thuộc tổng Đông; Thời Lý thuộc ấp Long Khê; thời Trần thuộc huyện Cổ Lan, lộ Long Hưng; Thời Lê thuộc huyện Thanh Quan, phủ Tiền Hưng, trấn Sơn Nam hạ.

Đình Bái, nơi tưởng niệm các trung thần

Đình làng Bái thờ 4 vị thần, là: Đông hải đại vương Đoàn Thượng, người Hải Dương, trung thần thời Lý Huệ Tông (1210 - 1227), gia đình kế thế làm quan; ông đã về đây đóng quân, chiêu binh, huấn luyện binh sĩ, quyền giáo lương thảo, thần tích ghi ngày sinh của ông là mồng 10 tháng Giêng; ngày rằm (chết) là 12/8, không rõ năm. Khi Đoàn Thượng mất, nhân dân đã lập đình thờ, tôn làm thành hoàng bản cảnh (bản thần tích do Hàn lâm viện Trần Trọng Uy, Nguyễn triều Khải Định lục niên 1921 sao lục từ bản gốc); và Đông hải đại vương Nguyễn Phục, sách "Đại nam nhất thống chí" chép về ông như sau: Nguyễn Phục người Hải Dương. Năm Thái Hòa thứ 10 (1452) ông ra ứng thí, đỗ tiến sĩ, làm quan đến chức Thượng thư; Hàn lâm viện Đại học sĩ kiêm chức sư phó dạy thân vương. Khi Lê Thánh Tông đi đánh Chiêm Thành, làm đốc vận quân lương, vì bị đố kỵ, phải chịu quân pháp. Sau vua biết là oan, truy phong làm phúc thần. Trước đó, Nguyễn Phục vì đến Long Bồi xã, phụ lao nhân dân đều bài tạ. Trong làng có 56 người đi theo, đánh giặc tại cửa biển Côn Giang. Ông truyền cho dân nghề dệt vải, ươm tơ chăn tằm, cho đàn 40 hốt vàng để dựng miếu thờ phụng sự sau khi ông mất. Ngày 28/8 (không rõ năm) Thánh hóa; con là Nguyễn Đàm đỗ tiến sĩ đời Lê Hồng Thuận.

Ngoài ra đình còn thờ Tây hải đại vương và Nam hải đại vương (chưa rõ lý lịch).

Đình Long Bồi, cơ sở hoạt động của phong trào Cần Vương chống Pháp

Cuối thế kỷ XIX, phong trào Cần Vương chống Pháp bùng lên mạnh mẽ ở Thái Bình với những tên tuổi như ngự sử Phạm Huy

Lễ hội đình làng Bái.

Quang, Đốc Đen, Đốc Nhuông, Lãnh Nhân lan khắp tỉnh Nam Định cũ. Đông Quan (nay là huyện Đông Hưng) là một trung tâm lớn của phong trào. Tại Long Bồi thời ấy cũng có một số người tham gia phong trào của Đốc Đen; chỉ huy số của nghĩa quân đóng tại đình và nhà cụ Thần, do liên hệ chặt chẽ với các phong trào khác ở trong huyện.

Đình Long Bồi - một công trình kiến trúc quý, hiếm

Đình được xây dựng trước thời Nguyễn, trùng tu vào năm Tân Dậu (1921). Đình gồm 2 tòa, kết cấu chữ Nhị, tương truyền tòa trong được xây dựng trước. Đình ngoài gồm 7 gian, hai hàng cột, ngạt long ngậm đại bàng, hồi văn 5 đầu, lợp ngói mũi, ngưỡng bao soi chỉ kép, lắp cửa bức bàn, chân quay cánh phượng, bẩy hiện tiền, hậu chạm tứ quý, tứ linh, lá lật, nghệ thuật chạm khắc khá tinh vi. Thêm hiện cao 40cm, ghép đá tảng. Sân đình dài 23m70, rộng 15m50.

Tòa đại bái có kích thước dài 23m70, rộng 9m70, cao 6m50. Vì kèo làm kiểu chống đầu hoa sen. Bộ khung to lớn, lá thể, còn bảo lưu trọn vẹn sau hàng trăm năm thiên tai và giặc giã. Các mảng chạm tại đường thượng, đường hạ và đầu dư khá tinh luyện bằng phương pháp chạm lộng, bong, kênh, nghệ thuật chạm khắc khá đẹp, lộng lẫy, khỏe, bề thế.

Tòa thứ hai cách tòa đại bái bằng một khoảng sân rộng 3m, gồm 5 gian, dài 15m50, rộng 7m20, cao 4m; hồi văn 5 đầu, ngạt long ngậm đại bàng. Vì kèo làm kiểu kẻ cốn. Các mảng chạm 2 cốn tiền, bẩy hiện tiền hậu có giá trị nghệ thuật

điêu khắc gỗ đáng quan tâm. Đình còn lưu giữ 4 cỗ ngai, trong đó 1 cỗ ngai to lớn và đẹp hiếm có trong tỉnh và 1 bia đá thời Nguyễn ghi công đức việc trùng tu đình trong, đình ngoài; nhiều sắc phong và tài liệu chữ Hán.

Năm 2000, cụ Lê Thanh Bình, cán bộ hưu trí đã lên Viện Thông tin Khoa học xã hội Việt Nam photo bằng tra *Thật tích theo địa danh làng, xã* về sắc phong của Triều Nguyễn với hai vị nhân thần (Đông hải đại vương Đoàn Thượng và Đông hải đại vương Nguyễn Phục); 2 vị thủy thần (Nam hải đại vương và Tây hải đại vương); 2 vị thần nữ là Liễu Hạnh thượng đẳng thần và Thiên tiên thần nữ Bạch Thị Kính cảnh hoa nàng tôn thần (trước thờ ở đền tiền đình, nay thờ ở đền Mẫu, chùa làng); Các bản mà Hương - Lý của làng đã phụng khai năm 1938 về các loại phẩm phục, sắc phục... được dùng trong nghi lễ của đình.

Năm 2004, đình trong xuống cấp nghiêm trọng đã được nhân dân trùng tu (cụ Phạm Công Rục được nhân dân tiến cử đặt trưởng lương ngày 5/4/2004) nhưng vẫn bảo lưu giá trị gốc.

Đình đã được cấp Bằng di tích lịch sử văn hóa cấp tỉnh (Quyết định số 752/QĐ-UBND ngày 5/4/2005 của UBND tỉnh Thái Bình).

Phát huy truyền thống cách mạng, văn hóa văn hiến, Đảng bộ và nhân dân xã Đông Hợp đã ra sức thi đua lao động, sản xuất xây dựng quê hương, năm 2014 xã đã được UBND tỉnh trao bằng công nhận xã đạt chuẩn quốc gia về nông thôn mới.

HỢP HƯNG

Đặc sắc múa rối nước

Theo kế hoạch, ngày hội văn hóa, thể thao truyền thống 14/10 năm nay sẽ khai mạc vào tối ngày 13/10. Cùng với lễ khai mạc sẽ có nhiều hoạt động, trong đó có múa rối nước diễn ra tại hồ bảo tàng vào tối ngày 14/10.

Năm nào cũng vậy, trong ngày hội văn hóa, thể thao truyền thống của tỉnh, bên cạnh nhiều hoạt động lễ hội đặc sắc, múa rối nước đã trở thành môn ăn thần không thể thiếu, thu hút sự quan tâm của đông đảo người dân. Múa rối nước là môn nghệ thuật đặc sắc ra đời từ nền văn hóa lúa nước mà Thái Bình là một trong những cái nôi sản sinh ra môn nghệ thuật này. Từ một môn nghệ thuật dân gian, múa rối nước đã trở thành môn nghệ thuật truyền thống của dân tộc. Trước kia, ở Thái Bình có 7 phường múa rối nước cổ truyền, đến nay còn duy trì 2 phường thường xuyên hoạt động là phường múa rối nước làng Nguyễn, xã Nguyễn Xá và phường múa rối nước làng Đông, xã Đông Cáp (Đông Hưng).

Cùng biểu diễn nghệ thuật múa rối nước nhưng mỗi phường múa rối ở Thái Bình lại có những nét đặc trưng riêng, tạo nên sự khác biệt. Nếu như phường múa rối nước làng Nguyễn có chú Tễu lớn nhất trong các phường (cao 0,9m), phường múa rối nước làng Đông lại có chú Tễu như một chàng trai làm ruộng khỏe mạnh, da dẻ hồng hào, miệng cười tươi. Hai chú Tễu được giới nghệ thuật đánh giá là hai chú Tễu đẹp nhất của sân khấu múa rối nước Việt Nam. Nếu như phường múa rối nước làng Nguyễn vốn có thế mạnh trong điệu khiến trò rối bằng dây thì phường múa rối nước làng Đông lại nổi danh về quy tụ những nghệ nhân ở cả các khâu tạo quần rối, chế tác và lắp đặt hệ thống máy sào, máy đẩy điều khiển quần rối, soạn lời giáo, dựng tiết mục mới...

Trải qua nhiều thăng trầm nhưng hai phường múa rối nước vẫn duy trì được loại hình nghệ thuật truyền thống vốn được ví là "hồn cốt của ruộng đồng Việt Nam". Không những

thể, tinh hoa của nghệ thuật múa rối nước còn vượt ra ngoài biên giới quốc gia, đến với nhiều nước trong khu vực và trên thế giới. Vào thập kỷ 70 - 80 của thế kỷ XX, múa rối nước Nguyễn Xá thường được đi biểu diễn tại nhiều nước Đông Âu, Tây Âu, từng được báo chí các nước ca ngợi là nghệ thuật có một không hai trên thế giới. Từ năm 1975 trở lại đây, hầu hết các cuộc liên hoan múa rối nước toàn quốc, hai phường rối của Thái Bình đều tham dự và thường giành được giải cao. Sau một thời gian ngắn khôi phục, phường múa rối nước làng Đông đã phục dựng được 12 trò diễn và xây dựng vở tuồng dài "Hội thể Đông Quan". Tháng 8/1994, phường tham gia liên hoan múa rối nước toàn quốc tổ chức tại Hà Nội, đạt 3 huy chương vàng, 3 huy chương bạc, được ban tổ chức đánh giá cao. Năm 2007, phường múa rối nước làng Nguyễn đã được Đài Loan mời sang biểu diễn phục vụ trong một tháng rưỡi. Thời gian này, múa rối nước Thái Bình đang trong

Múa rối nước Nguyễn Xá (Đông Hưng).

Ảnh: MINH ĐỨC

quá trình xét duyệt để được công nhận là di sản văn hóa phi vật thể quốc gia. Với những giá trị văn hóa đặc sắc được coi là niềm tự hào của văn hóa truyền thống Thái Bình, nhiều năm qua, các phường múa rối nước luôn được Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch mời tham dự ngày hội văn hóa, thể thao truyền thống của tỉnh, đây thực sự là niềm vui, niềm tự hào rất lớn của phường khi nét đẹp văn hóa của địa phương luôn được các cấp, các ngành quan tâm, tạo điều kiện quảng bá. Chuẩn bị cho chương trình biểu

diễn vào tối ngày 14/10, phường đã lên kế hoạch các tiết mục biểu diễn, kiểm tra các quân trò cẩn thận và luyện tập chăm chỉ để có thể đem đến một đêm biểu diễn tốt nhất phục vụ nhân dân. Mặc dù anh em trong phường có những công việc bận rộn khác nhau nhưng tất cả vẫn dành hết tâm sức để có thể cống hiến cho nhân dân những màn biểu diễn hoàn chỉnh nhất.

Ông Nguyễn Văn Đoàn, nghệ nhân múa rối nước

điễn vào tối ngày 14/10, phường đã lên kế hoạch các tiết mục biểu diễn, kiểm tra các quân trò cẩn thận và luyện tập chăm chỉ để có thể đem đến một đêm biểu diễn tốt nhất phục vụ nhân dân. Mặc dù anh em trong phường có những công việc bận rộn khác nhau nhưng tất cả vẫn dành hết tâm sức để có thể cống hiến cho nhân dân những màn biểu diễn hoàn chỉnh nhất.

Ông Nguyễn Văn Đoàn, nghệ nhân múa rối nước

Năm nay, theo kế hoạch, lễ khai mạc ngày hội văn hóa, thể thao truyền thống sẽ diễn ra vào tối ngày 13/10. So với mọi năm, năm nay, chương trình khai mạc có một số điểm mới. Bên cạnh phần lễ được tổ chức trang trọng, phần hội ngoài các tiết mục văn hóa, văn nghệ do Nhà hát Chèo Thái Bình và các đoàn nghệ thuật biểu diễn, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch đưa vào chương trình khai mạc một số hoạt động văn hóa, nghệ thuật truyền thống như múa sênh tiền, mô lộn của xã An Khê (Quỳnh Phụ), múa lân sư rồng và trình diễn võ thuật của thành phố Thái Bình. Theo kế hoạch, tại lễ khai mạc ngày hội năm nay sẽ có 14 di tích được công bố quyết định và trao bằng công nhận di tích lịch sử văn hóa cấp tỉnh, 20 thôn, làng, tổ dân phố, 8 cơ quan văn hóa tiêu biểu được nhận bằng khen của UBND tỉnh, 16 thôn, làng, tổ dân phố được tặng thiết bị phục vụ hoạt động văn hóa, thể thao.

(Bà Trương Thị Hồng Hạnh, Giám đốc Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch)

chia sẻ: Được biểu diễn trong ngày hội lớn của tỉnh, anh em chúng tôi cảm thấy rất vui mừng, phấn khởi khi được góp công vào việc giới thiệu loại hình văn hóa đặc sắc của địa phương. Tôi nhận thấy sự quan tâm của người dân đối với múa rối nước rất nồng nhiệt, điều đó được thể hiện bằng

số lượng đông đảo khán giả đến xem. Sự hưởng ứng của khán giả làm cho những bước điều khiển con rối của chúng tôi càng thêm uyển chuyển, tiếp thêm động lực giúp chúng tôi tiếp tục giữ gìn và bảo tồn vốn cổ mà cha ông để lại.

THẢO TIẾN